

Os que gastan boinas

Xosé Salvadores Covas

Son paxariños elegantes que non son raros e que os distinguimos doadamente porque teñen un estilo no vestir moi propio, con cores moi delicadas e ben definidas. Para velos hai que prestar algo de atención, porque andan sempre entre as follas, son inquedos e son dos pequeniños. Son as papuxas das amoras, *Sylvia atricapilla*.

Téñolles especial cariño a estes paxariños porque lembro, e disto hai moitos anos, a primeira vez que os vin. Non quero mentir, pero o meu recordo lévame ás terras do Páramo en Lugo, a unha pista de terra cunha poza e un paxariño bañándose nun día solleiro. Eu non coñecía aquela diminuta ave, e non sei se foi a partir de aquel feliz encontro, penso que si, que me entrou a curiosidade por coñecer a fauna voadora do país vendo que había marabillas que descoñecía e que, se me fixaba e reparaba un pouco, podería gozar con elas cada vez que tivera un encontro.

Daquel achado, do que estou seguro é de que era un macho. A pesar de non ter nin boas guías nin internet, non tardei en descubrir o nome por ser inconfundíbel a súa indumentaria: é pardo polo lombo e gris cincen-to por baixo, co ventre case que branco; o que destaca con claridade é a súa boina, ben posta e ben negra, no curuto da cabeza.

A femia é diferente. A Guía das Aves de Galicia, de Penas Patiño e outros, di, con precisión: "Ten o curuto achocolatado, as partes superiores pardas oliváceas e inferiores cremosas lixadas".

Pola mesma guía sabemos que é unha ave europea que está presente en todo o continente, sacado o extremo norte. Que é sedentaria, pero que pode migrar algo, e que, na península Ibérica, onde é máis frecuente é no norte; na Galiza é abundosa.

Tamén nos di que anda nas espesuras dos bosques, das zonas cultivadas e mesmo habitadas. Fai o niño en silveiras, pode ter dúas rolas e o seu alimento son eirugas, insectos e tamén froitos silvestres: bagas dos bieiteiros e de hedras, amoras, etc.

Eu teño gozado, e fotografado, moitas delas en Valdeorras, onde as vía con frecuencia nos terreos cultivados. Polo que teño observado, sei que non paran quietas moitos segundos, que andan sempre bulindo de aquí para alá e que non se deixan observar de vagar; son un bule bule, menos cando están a papar os caquis, onde as teño visto, xunto cos estorniños, dando conta dos froitos maduros de tan exótica planta, aló pola Mariña.

Son hiperactivas e, ademais, aínda non gañaron confianza cos humanos; non toleran a nosa presenza e gardan sempre as distancias, o que facilita que poidan pasar desapercibidas. Porén, téñoa visto este día en zona periurbana de Lugo a carón do río Rato, e, máis recentemente en Santiago, nun pequeno parque de Fontiñas. É ben que siga achegándose ás zonas habitadas, porque... Ai, daquela fauna que non se adapte a vivir nas urbes!

Papuxa das amoras · Xosé Salvadores Covas